

*Ninočka Truck-Biljan**

Osnovna škola Janka Leskovara, Pregrada

KREIRANJE I PISANJE POEZIJE U RAZREDU

Cilj ovoga napisa jest skrenuti pozornost na kreiranje i pisanje poezije s učenicima osnovne škole kao na jedan od načina da se potakne njihova kreativnost i da se motiviraju za pisanje na stranom jeziku. Prvo, pokušat ćemo pružiti razloge za kreiranje i pisanje pjesama. Drugo, istaknut će se važna uloga učitelja u procesu pisanja pjesama. Treće, ukratko će se prikazati kakvo je stanje u školama u vezi s ovom problematikom. Tada ćemo se usmjeriti na kreiranje različitih tipova pjesama u razredu. Tadađer ćemo predložiti neke ideje kako prilagoditi težinu zadatka sposobnosti učenika. Konačno ćemo zaključiti upućivanjem na potrebu za osiguravanjem publike za učeničke pjesme.

Ključne riječi: poezija na stranom jeziku, osnovna škola

ZAŠTO?

Svaki učitelj treba s vremena na vrijeme nekom „malom sitnicom” motivirati svoj razred za pisanje. Učenici, posebice oni mlađi, često pisanje smatraju dosadnim, umjetnim i vrlo teškim zadatkom. Tijekom samo jedne školske godine učenici stvaraju mnogobrojne pisane radove (pisma prijateljima, oglase, opise osoba, predmeta itd.), ali vrlo rijetko pjesme. Ipak, pisanje poezije kreativna je vježba koja se svaki dan prakticira u čitavom svijetu. Ne napiše baš svatko novelu ili roman, ali gotovo svatko od nas je napisao barem jednu pjesmu. To je jedan od razloga zašto bismo počeli razmišljati o stvaranju pjesama u razredu. Ovo neće samo osvježiti proces učenja i podučavanja, nego će također pomoći učitelju da pisanje na stranom jeziku pretvori u veselu i svrhovitu aktivnost. Na ovaj način učitelj će moći iskoristiti učenikovo znanje za eksperimentiranje s jezikom i izvođenje mnogo drugih aktivnosti povezanih s pisanjem pjesama.

Stvaranje pjesama će potaknuti učenike da uvide kako se mogu koristiti „novim” jezikom da bi mu dali vlastito značenje reciklirajući gramatiku i jezik (vokabular) koji su naučili. Pišući pjesme, učenici neće naučiti samo kako izraziti svoje misli i osjećaje, nego kako da ponovno dizajniraju, preprave, odnosno reformuliraju svoje ideje. Učenici će razviti pozitivan stav o pisanju, ali isto tako i samopouzdanje. Napokon, učitelji ne predaju samo strani jezik; oni formiraju učenike u bolje i kreativnije osobe.

TKO? (ULOGA UČITELJA)

Učitelj ne treba biti pjesnik da bi koristio poeziju ili prakticirao kreiranje pjesama u razredu. Treba istaknuti da se pisanje poezije ne koristi kao svrha samo po sebi, nego kao dio cjelokupnog procesa poučavanja i učenja (prema Maley i Duff, 1989). Ipak, ova aktivnost mogla bi biti zahtjevna i tražiti višu razinu iskustva dobrog praktičara.

* Ninočka Truck-Biljan, OŠ Janka Leskovara, D. Kunovića 8, 49218 Pregrada; telefon/fax: (049) 376-114;
e-mail: zeljko.biljan@kr.hinet.hr

Prva važna pretpostavka za stvaranje pjesama s učenicima bila bi dobra raspodjela posla. Učitelj bi trebao biti dobar organizator, koji će odlučiti kada će iskoristiti aktivnost cijelog razreda ili individualni rad, rad u parovima ili skupinama. Također bi trebao znati kako osigurati motivirajući komunikativni razlog za početak aktivnosti. Pažljivo planiranje sata ili cijele lekcije očito je jedan od učiteljevih prioritetnih zadataka. Pisanje pjesama je aktivnost koja mora promišljeno biti smještena u godišnji plan. Učitelj će pažljivo proučiti učenike da bi znao što oni mogu ili ne mogu napraviti. Prema ovome, trebao bi odlučiti kada i kako primijeniti pisanje pjesama s razredom. Uvijek će postojati učenici (ponekad čak cijeli razred) koji će voljeti tu aktivnost, ali će isto tako biti i onih kojima se ona neće nimalo svidjeti. Ovo znači da učitelj treba biti prilagodljiv – ili bolje rečeno – spreman na sve. Uvijek bi trebao očekivati i manje pozitivne rezultate (mnogi učitelji mogu to reći iz osobnog iskustva).

Uvođenje pisanja pjesama može zahtijevati golemu energiju. Učitelj je, uz roditelje, model za mnoge (posebice one mlađe) učenike. Učiteljev stav o poticanju kreativnosti i stjecanju novih načina razmišljanja, osjećaja i ponašanja ili će sprječiti ili ohrabriti učenike da koriste svoj potencijal. Učitelj bi trebao uzeti u obzir učenikove maštovite ideje s poštovanjem i uključiti ih u svoj rad kada je to prigodno i moguće. Dobar odnos s učenicima, poštivanje njihovih ideja i korištenje učenika za izradu nastavne građe neće djelovati samo na njihovu motivaciju. Ponekad će im pomoći da otkriju kako mogu raditi stvari o kojima nikada nisu niti sanjali.

GDJE?

Treba iskreno priznati kako podaci o korištenju poezije u učenju stranog jezika u školama Hrvatske nisu poznati. Mogli bismo ipak reći da se pjesme uglavnom koriste kao *input* (unos informacija) u udžbenicima. Na seminarima za učitelje stranih jezika bilo je pokušaja da se učitelji ohrabre da češće koriste poeziju u razredu, ali i to uglavnom kao analizu, interpretaciju ili raspravu.

Kada govorimo o kreiranju pjesama, moramo smjestiti ovu ideju u širi okvir. Trenutačno stanje u našim školama nije idealno za one koji vole eksperimentirati ili uvoditi novine u nastavi. Kreativnost u nastavi je na žalost uvelike uvjetovana nedostatkom materijalnih sredstava. Ako se kreativnost ne potiče izvana, ne može se očekivati da će je učitelj njegovati unutar razreda. Učitelji su svjesni da su dio cjelokupnoga sustava, što ih često koči u prihvaćanju novih zamisli, u promjenama i eksperimentiranju. Postupne promjene prema kreativnijem i otvorenijem školstvu izvana utjecat će na učitelje da spremnije koriste nove kreativne aktivnosti u svojim razrednim okvirima.

KADA I KAKO?

Mnogi autori (Maley i Duff, 1989; Hadfield i Hadfield, 1997; Hedge, 1988) spominju u svojim djelima kreiranje pjesama kao dio razvijanja vještine pisanja. Oni nude mnogo zanimljivih ideja i tehnika koje se mogu koristiti u razredu. Kada učitelj počne razmišljati o ovoj kreativnoj aktivnosti s učenicima, treba se zapitati koje ideje i koje tehnike su pogodne za pojedinu situaciju. Ne može se sve primijeniti u svakoj zemlji, čak ni u istoj školi. Pojedine ideje pomnijivo su razmotrene i uspoređene s osobnom situacijom, nakon čega je odabran materijal. Izabiru se ideje koje će, prema osobnom mišljenju, učenici moći razumjeti. Maley i Duff (1989:1) imaju pravo kada tvrde da „pjesme ne podliježu umjetno određenim *stupnjevima* znanja jezika”. Usprkos tome tipovi pjesama gradirani su upravo po stupnjevima, jer su po osobnom mišljenju učitelji-praktičari jako praktični i kao takvi željeli bi znati upravo točno što, kada i kako kristiti.

Početnici – pjesme oblika (konkretna poezija)

Budući da govorimo o osnovnoj školi, pojam „početnici” koristi se za učenike kojima je to prva ili druga godina učenja stranog jezika. Dakle, uglavnom se radi o četvrtom i petom razredu. S učenicima prvog ili drugog razreda možda ipak ne bi trebalo pisati i stvarati poeziju na stranom jeziku, zbog toga što oni tek usvajaju vještinu pisanja i čitanja na materinskom jeziku.

Učitelj bi mogao uvesti kreiranje i pisanje pjesama s mladim učenicima čim primijeti da su svladali elementarne vještine pisanja, osnovni rječnik te osnovne gramatičke modele ciljanog jezika. Nikad ne smijemo podcijeniti snagu mašte i pasivno znanje mladih učenika. Ponekad je moguće kreirati mnogo gotovo ni iz čega. Ovo, posve osobno mišljenje o mogućnostima početnika, temeljeno je na dugogodišnjem iskustvu iz prakse. Prijedlozi koji su navedeni u ovom radu samo su neki od vrlo subjektivnih prijedloga i nikako se ne smiju smatrati zakonitosti. Svaki učitelj može odabrati bilo koji tip poezije i prilagoditi ga dobi i zanimanju svojih učenika. Ne postoje dvije iste situacije u životu. Predložili bismo da se za početak kreiranja poezije u razredu primijeni tip pjesme koji se naziva „*wordshapes*” ili „konkretna poezija” (termine koriste Maley i Duff, 1989). Mlađa djeca se često oslanjaju na vizualnu snagu percepcije u učenju ili izražavanju misli i ideja. Ovaj tip pjesama vrlo lijepo povezuje slike s riječima na kreativan način.

Upute moraju biti vrlo jasne i učenicima treba dati dovoljno primjera, kao i riječi koje su pogodne za ovaj tip pjesme. Učitelj može ili uvesti riječi ili (možda poslije) napraviti oluju mozгова (*brainstorming* ili *Gehirnsturm*) za ideje. Riječi moraju biti povezane s prethodno naučenom lekcijom. Učenici bi tada trebali koristiti riječi ili cijele rečenice da bi ilustrirali „imidž koji izraz sadrži” (Hadfield i Hadfield, 1997:1). Jednom kada učenici ovladaju tom tehnikom, gotovo je posve sigurno da će doći s vlastitim idejama. Pjesma koja je prikazana kao primjer napisana je na engleskom jeziku, no izbor jezika ne bi trebao biti problem, niti ograničenje. Naslov pjesme mogao bi biti „*Smoke*” („Dim”) ili „*Fire*” („Vatra”).

smoke smoke smoke smoke smoke smoke smoke smoke smoke smoke smoke smoke
 smoke smoke smoke smoke smoke smoke
 smoke smoke smoke smoke smoke smoke smoke
 smoke smoke smoke smoke smoke
 smoke smoke smoke
 smoke smoke
 smoke smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 smoke
 (Primjer prilagođen iz
 Hadfield i Hadfield, 1997)

Srednji stupanj (*Intermediate level*) – Linije koje nedostaju (*Missing lines*), ABC – pjesme, akrostih

Pojam „srednji stupanj” ponekad će uključiti 5. i 6. razred, ali svaka varijacija je moguća. Sve ovisi o znanju koje su učenici svladali. Sve navedene stupnjeve treba shvatiti vrlo uvjetno, jer učitelj sam mora procijeniti koji učenici ili razredi su početnici, koji su srednji, a koji napredni stupanj.

Pretpostavivši da je učitelj već uveo kreiranje pjesama na početnom stupnju učenja, recimo u 4. razredu, on/ona bi mogao krenuti malo naprijed. Andrew Littlejohn, inače vrlo uspješan autor Cambridgeovih udžbenika kojih je uporaba (kao dodatne literature) nedavno ozakonjena kod nas, u svojem djelu *Writing 4 (Cambridge skills for fluency, 1994)* pokazuje da učitelj može koristiti već poznate i znane pjesme kao temelj za stvaranje novih. Isto tako, on/ona može koristiti samo strukturu takvih pjesama kako bi pomogao učenicima da razmišljaju o drugoj temi i stvaraju sasvim novu pjesmu. Maley i Duff (1989:40) govore o ovoj vrsti vježbe kao „Linije koje nedostaju” (*“Missing lines”*). Početak bi bio kontroliran, ali bi progresivno napredovao prema sve većoj slobodi. Na ovaj način učitelj može kreirati „pjesničke okvire” i započeti kreiranje pjesama s vježbom ispunjavanja dijelova koji nedostaju u pjesmi (*fill-in-the-blank completion exercise*). Pjesnički okvir mogao bi se opisati kao model koji učitelj osigurava svojim učenicima. Moguće ga je kreirati za gotovo svaku vrstu pjesme. To je moguće učiniti na dva načina:

1. s počecima (napisane su prve riječi ili rečenice) – ili bez njih,
2. s predloženim riječima kojima treba ispuniti praznine – ili bez njih.

Na nižem stupnju učenja učitelj može olakšati aktivnosti tako da učenicima osigura riječi koje nedostaju. Poslije bi učenici zajednički ostvarili oluju mozga za ideje kao aktivnost cijelog razreda, ili bi razmislili u parovima ili skupinama o prigodnim riječima, ili bi na kraju predložili svoje ideje. (Takvim okvirima je moguće kreirati *“Similies”* – tj. pjesme usporedbe, haiku, kao i ABC-pjesme – Maley i Duff, 1989.) Ti pjesnički okviri mogli bi izgledati, na primjer, ovako:

Spring (haiku)

_____ flowers _____
They _____ in the _____
_____ is _____

(pink, are, here, play, green, meadow, spring, here, today)

Der Frühling

Die _____ Blumen
Sie _____ auf der _____
Der _____ ist _____

(rosa, tanzen, Wiese, Frühling, da)

Kod haiku poezije je potrebno posebno povesti računa o brojanju slogova. No i ova aktivnost može u učenju samo koristiti. Sljedeći okvir je napravljen za vrstu pjesme koja se naziva usporedba, tj. *Simile*.

Simile

As red as _____ .
 As white as _____ .
 As green as _____ .
 As beautiful as _____ .

Das Vergleich

So rot wie _____ .
 So weiß wie _____ .
 So grün wie _____ .
 So schön wie _____ .

Kao što smo to već istaknuli, pomicanje prema gore ili dolje po ljestvici od kontroliranih do slobodnijih aktivnosti moguće je provesti u svakom razredu i u svakoj učeničkoj dobi. Na nižim stupnjevima učenja, aktivnosti za zagrijavanje, ili tzv. "pre-input" faza (faza prije unosa informacija), trebat će pažljivije isplanirati i, naravno, bit će dominantnije. Zadani pjesnički okvir će učenicima dati sigurnost. Ali uvijek će postojati kreativnost usprkos kontroli, kao i sloboda unutar ograničenja. Gotovo sve se može primijeniti ako učitelj zna kako prilagoditi materijal i iskoristiti aktivnosti koje su relevantne određenoj skupini učenika.

Jedan korak naprijed će nas odnijeti do kreativnijeg oblika, do **ABC– pjesama**.

Alphabet poem

A is for _____ .
 B is for _____ .
 C is for _____ .
 Y is for you!

Das ABC Gedicht

A ist für _____ .
 B ist für _____ .
 C ist für _____ .
 D ist für dich!

Prema Maley i Duff (1989:148), „glavna svrha ovog oblika pjesme jest da omogućiti učenicima razviti osjećaj za ritam, koristeći poznate materijale”. Učenici trebaju predložiti nekoliko imenica (opće imenice, osobna imena, imena gradova, rijeka, zemalja, nazive životinja, hrane, cvijeća itd.), tako da svaka skupina započinje istim slovom. Tada mogu napisati ABC – pjesmu u obliku usporedbe (kako je to prethodno prikazano u primjerima) ili umjesto toga u obliku ritmičke brojalice. Na ovaj način se razvija osjećaj za ritam, a ponavljaju se i usvajaju razne skupine imenica. Učitelj može pomoći dodavanjem kraja, koji se eventualno rimuje s posljednjom imenicom.

Annie, Andrew, Anthony,
 Bobby, Betty, Barbara,
 Clide, Clara, Clive,
 they are so alive!

Anna, Antonia, Amalie,
 Affe, Afrikaner, Afrika,
 Du bist rot wie Paprika!

Sljedeći vrlo zanimljiv oblik pjesama je **akrostih**. To su pjesme u kojima prva slova svakog reda oblikuju riječ kada se čita okomito. Učenici pokušavaju proizvesti redove pjesme koji se mogu sastojati od jedne ili više riječi, kao i od cijele rečenice. Rad na satu se može organizirati kao rad uz služenje rječnicima sa svrhom da se proširi vokabular.

Viši stupanj – dijamantne pjesme, suprotnosti, aliteracije

Stariji učenici (sedmi ili osmi razred) raspolagat će većim vokabularom i gramatičkim modelima. Oni će također biti upoznati s metajezikom. Zbog toga će se moći služiti izrazima na stranom jeziku kao što su: imenice, pridjevi, glagoli (*nouns, adjectives, verbs* ili *Substantive, Adjektive, Verben*). To bi (ako ne i peti ili šesti razred – opet ovisi o stupnju stečenoga znanja) mogao biti pravi trenutak za kombiniranje učenikovih gramatičkih i pjesničkih vještina.

C. i J. Hadfield koriste termin *formula poems* – pjesme – formule kako bi ilustrirali „korištenje jednostavnog lingvističkog uzorka da bi se sazдала pjesma” (1997:10). Jedan tip

ovih pjesama jesu **dijamantne pjesme**. Tekst tih pjesama je u obliku dijamanta. Koristi se sljedeći uzorak:

1. red: riječ A (imenica ili subjekt)

2. red: dva pridjeva (koja se odnose na riječ A)

3. red: tri glagola koji se odnose na riječ A (u engleskom tri *-ing* glagola)

4. red: četiri riječi o subjektu

5. red: još tri glagola o riječi B (*-ing* glagoli)

6. red: dva pridjeva (odnose se na riječ B)

7. red: riječ B

Moglo bi se na prvi pogled činiti da je ova pjesma svojim strogo određenim oblikom jednostavna i stoga prigodna za početnike. Međutim, ta vrsta pjesme zahtijeva mnogo pret-hodnog znanja.

Drugi zanimljivi primjeri za različite tipove pjesama mogu se naći u knjizi *The Inward Ear* (Maley i Duff, 1989:112). *Stems* (osnove) osiguravaju učenicima „model koji će ih voditi”. Evo nekoliko primjera:

- “*I do not like*” + *verb ending in -ing* (Ne volim + glagol) “Ich mag nicht ...”
- “*I wish I...*” (Voljela bih da...) “Ich hätte...”, “Ich möchte...”, “Ich wäre...”

Sve ove pjesme ne moraju imati rimu. Stihovi i redovi pjesama mogu biti dugi koliko to učenici žele i odrede. Sve ovisi o njihovom dogovoru i mašti, te naravno o maloj pomoći učitelja.

Suprotnosti će proširiti učenikov vokabular, isto kao i gramatiku. Učenici u ovom tipu pjesme koriste suprotnosti ili kontraste na asocijativan način. Ako učitelj želi, može s učenicima kreirati **aliteracije** jer se ponavljanje istoga početnog slova u riječima koje slijede jedna iza druge (sukcesivnim riječima) koristi razmjerno često u svakodnevnom govoru, kao i u poeziji. S naprednim učenicima tip pjesme koji slijedi oblik (*pattern*) koji se temelji na ponavljanju priloga i glagola (*verb + adverb*) (tzv. “*Walk tactfully*”) tip pjesme iz Maley i Duff, 1989:139) može predstavljati vrlo lijepo ponavljanje priloga.

KAKO?

Mnogi autori (Stillman, 1966; Hedge, 1988; Maley i Duff, 1989; Myers i Simms, 1989; Littlejohn, 1994; Hadfield i Hadfield, 1997) predlažu sličan pristup pisanju pjesama u razredu. Ovdje su te aktivnosti ukratko prikazane:

1. uvedite ideju pjesme,
2. *brainstorm*, tj. organizirajte oluju mozgova da biste sastavili popis riječi u skupinama učenika,
3. kombinirajte riječi da biste složili pjesmu,

4. napišite prvi "draft" (privremen nacrt ili skica),
5. neka skupine učenika zamijene pjesme, raspravljaju, ponovno uredi i pregledaju pjesme,
6. odaberite jasan naslov,
7. napišite konačnu verziju,
8. pročitajte pjesmu naglas ili je na neki način izložite.

ZAKLJUČAK

Postoji toliko mnogo aktivnosti koje učitelj može izvesti iz pisanja pjesama s učenicima. Ova kreativna aktivnost može pomoći učitelju da ponovi, utvrdi ili proširi vokabular ili gramatiku na ugodan način. Prije ili za vrijeme procesa pisanja učenici mogu kreirati vlastite rječnike, rječnike poetskih termina, različite liste riječi (riječi poredane po abecednom redu, listu boja, listu suprotnosti...). Svaka pjesma bi mogla biti ilustrirana ili aranžirana u obliku oglasa ili postera. Učitelj može ohrabriti svoje učenike da naprave neobične ili smiješne kombinacije riječi i značenja.

Učenici najbolje uče kada učitelj kreira komunikativnu svrhu njihova rada. Oni će biti motivirani izlaganjem svog rada. To će im dati golem osjećaj dostignuća, ponosa i samopouzdanja. Njihove pjesme se mogu čitati naglas, aranžirati na zidovima razreda, publicirati u školskim časopisima, ilustrirati i poslati kao razne prigodne čestitke... Ideje učenika i učitelja mogu biti nepresušan izvor ne samo za kreiranje pjesama, nego i za izradu vlastitog materijala koji bi se poslije koristio u nastavi u istim ili drugim razredima.

Trebali biste imati na umu da kreirati pjesme s učenicima u osnovnoj školi neće uvijek biti lako. Ovaj način razvijanja vještine pisanja u stranom jeziku zahtijeva mnogo priprema, mnogo entuzijazma i samo malo hrabrosti. Ipak, vrijedi pokušati.

REFERENCIJE

- Hadfield, C. and Hadfield, J. (1997). *Writing Games*. London: Longman.
- Hedge, T. (1988). *Writing*. Oxford University Press.
- Littlejohn, A. (1994). *Writing 4 – Cambridge skills for fluency*. Cambridge University Press.
- Maley, A. and Duff, A. (1989) *The Inward Ear – Poetry in the Language Classroom*. Cambridge University Press
- Myers, J. and Simms, M. (1989). *The Longman Dictionary of Poetic Terms*. London: Longman.
- Stillman, F. (1966). *The Poet's Manual and Rhyming Dictionary*. London: Thames and Hudson.

Dodatak

Plan lekcije: Dijamantna pjesma (*Diamond Poem*)

<i>Tema:</i>	životinje (kućni ljubimci)
<i>Aktivnost:</i>	kreiranje i pisanje dijamantnih pjesama
<i>Jezični fokus:</i>	ponavljanje imenica (imena životinja, dijelova tijela, osobna imena) ponavljanje pridjeva (boja, oblik, veličina) ponavljanje glagola (u engleskom jeziku su to <i>-ing</i> glagoli)
<i>Stupanj:</i>	5. razredi i viši, moguće varirati
<i>Već stečeno znanje</i>	„u pozadini“ (<i>background knowledge</i>): osnovne vještine čitanja, pisanja, osnovno znanje gramatike
<i>Aktivnost koja slijedi (follow-up activity):</i>	uređivanje i izdavanje knjige pjesama
<i>Vrijeme:</i>	dva ili tri nastavna sata za pisanje pjesme + jedan dodatni sat za izradu knjige (u nedostatku vremena neke aktivnosti se mogu organizirati kao domaći rad)

Tijek sata

- Korak 1:* Objasnite komunikativni razlog: učenici će napisati ilustriranu knjigu pjesama o kućnim ljubimcima.
- Korak 2:* Ukratko ponovite nazive životinja (kućnih ljubimaca) koristeći se *fleš karticama*, slikama, posterima, igrama pogađanja, pantomimom...
- Korak 3:* Razgovarajte s cijelim razredom o bojama, veličini i dijelovima tijela životinja.
Uvedite novi vokabular ako je to potrebno (npr. kako se kažu šape, rep, krila...)
- Korak 4:* Načinite oluju mozgova za ideje skupljajući što više *-ing* glagola.
- Korak 5:* Svrstajte riječi u kategorije:
Imenice (ljubimci) / pridjevi / glagoli / imenice (osobna imena)
- Korak 6:* Uvedite ideju dijamantne pjesme i nacrtajte okvir pjesme na ploču ili veliki papir. S cijelim razredom sastavite jednu pjesmu kao primjer, npr:

Dog
Small, soft
Jumping, running, barking
Eyes, ears, legs, tail
Eating, sleeping, playing
White, spotty
Friend

Ili na njemačkom jeziku:

Der Hund
Klein, sanft
Springt, läuft, bellt
Augen, Ohren, Beine, Schwanz
Frisst, schläft, spielt
Weißer, fleckiger
Freund

Umjesto glagola u trećem licu prezenta mogao bi se upotrijebiti i *Gerund*.

Korak 7:

- Učenici rade u malim skupinama:
- uzimaju sliku, *fleš karticu* ili karticu s imenicom (ljubimac),
 - razmišljaju i odlučuju o imenu ljubimca,
 - izabiru odgovarajuće pridjeve, glagole i imenice,
 - aranžiraju pjesmu,
 - pišu pjesmu,
 - čitaju pjesmu i popravljaju je ako je to potrebno.

Korak 8:

Napisane pjesme zamjenjuju se tako da skupine učenika ne dobiju pjesmu koju su napisali.

Korak 9:

Učenici crtaju životinju prema opisu koji proizlazi iz pjesme.

Korak 10:

Skupine koje su napisale određenu pjesmu odlučuju koju će sliku (koju je nacrtala skupina koja je čitala pjesmu) odabrati za ilustraciju.

Korak 11:

Izrada knjige: svaka skupina učenika priprema stranicu s crtežom i pjesmom. Može se odabrati posebna, dodatna skupina koja će urediti korice knjige i uvezati sve stranice. Tu skupinu mogu sačinjavati učenici koji se slabije izražavaju na stranom jeziku ili koji pokazuju sklonost tom poslu.

Aktivnost koja slijedi (Follow-up activity): Paralelni razredi mogu eventualno razmijeniti svoje knjige pjesama i čitati ih naglas, te raspravljati o njima na jednom od satova stranog jezika. Knjige pjesama mogu se fotokopirati za učenike koji bi ih rado zadržali. Isto tako učenici mogu započeti osnivati vlastitu knjižnicu. Ovakav materijal će se kao bilo koji autentičan materijal moći koristiti u nastavi, bilo za *input*, bilo za vježbu čitanja s razumijevanjem, diktat, test. ...

Ili: Varijacija (korak 7)

Razred je podijeljen u 6 skupina. Svaka od njih dobiva zadatak napisati samo određene „vlastite” riječi:

- grupa 1: dva pridjeva
- grupa 2: tri glagola
- grupa 3: četiri imenice (dijelovi tijela)
- grupa 4: tri glagola
- grupa 5: dva pridjeva
- grupa 6: imenicu ili, još bolje, samo osobno ime ljubimca

Prva skupina uzima list papira s već nacrtanom shemom pjesme, upisuje svoje riječi i daje papir brzo dalje sljedećoj skupini, koja to isto čini sa svojim riječima. Napravite četiri ili pet krugova, tako da svaki put drugi član skupine upiše jednu riječ. Čim posljednja skupina završi, daju papir s pjesmom prvoj skupini. Oni je trebaju pročitati i dati najprigodniji naslov. Kad svi završe zadatak, pjesme se čitaju naglas, te učenici mogu raspravljati je li naslov pjesme dobar i treba li nešto promijeniti ili poboljšati. Naravno da je moguće cijelu aktivnost izvesti tako da se namjerno dobiju smiješni i neobični opisi životinja. Naslov knjige koja bi se tako napravila mogao bi biti poput omiljenog crtano-filmskog naslova „Moje kućno čudovište” (*My pet monster*). Upitajte svoje učenike za još bolje ideje!

CREATING AND WRITING POEMS IN THE CLASSROOM

Summary

The aim of this paper is to draw attention to creating and writing poems with primary school students as a way of stimulating their creativity and motivating writing in a foreign language. It focuses on creating different types of poems in the classroom and suggests some ideas for how to fit the difficulty of the task to the level of the students. There are so many activities that the teacher can derive from writing poems with the students. This creative activity will help him/her to reinforce, review, or expand vocabulary and grammar in an enjoyable way. We should also bear in mind that creating poems with students in primary schools is not always easy. This way of developing writing skills in a foreign language takes a lot of preparation, a lot of enthusiasm, and a little courage. Nevertheless, it is worth considering.

Key words: poetry in a foreign language, elementary school